

Volební program pro volbu děkana na funkční období 2023 - 2027

Proč kandiduji?

Mojí motivací ke kandidatuře na funkci děkana Fakulty strojního inženýrství je osobní dluh, který vůči naší fakultě cítím za vše, co mi za dobu, kdy jsem členem její akademické obce, dala. Uplynulých 16 let svého života jsem spojil s působením v rámci naší fakulty – nejprve jako student a v posledních 8 letech jako akademický pracovník. Za celou tuto dobu jsem byl z nejrůznějších pozic konfrontován s obrovským potenciálem, který v naší fakultě vidím a který byl z mého pohledu v tomto období někdy lépe a někdy hůře využíván.

Myslím si, že jako jediná technická fakulta nejen v Ústeckém kraji, ale v celém regionu severozápadních Čech máme unikátní příležitost a s ní také spojenou velkou odpovědnost nejen vzdělávat odborníky technických oborů, ale také spoluutvářet povědomí o technickém vzdělávání a obecně technice napříč všemi skupinami obyvatel tohoto regionu.

Rozhodnutí ohledně mé kandidatury jsem zvažoval po řadu měsíců a konzultoval jej s celou řadou členů akademické obce nejen naší fakulty, ale celé univerzity. Právě podpora ze strany lidí, kteří utvářejí naši fakultu a univerzitu (jak akademiků, tak i studentů) a kterých si zároveň velmi vážím, byla klíčovým faktorem v mém rozhodnutí ucházet se o funkci děkana naší fakulty.

Funkci děkana vnímám jako službu akademické obci, nikoliv jako pouhou pozici k vykonávání vlastních představ o fungování naší fakulty. Zároveň zastávám přesvědčení, že rozhodnutí, která je možno a nutno z pozice děkana vykonávat musejí být založena na racionálních, předvídatelných a zejména fakty podložených úvahách, které je nutno komunikovat nejen v rámci vedení fakulty, ale také ve vztahu k celé akademické obci fakulty.

V případě mého zvolení děkanem naší fakulty bych se rád zasadil o to, že naše fakulta si v rámci univerzity, regionu, ale i celé naší země získá místo a jméno, které jí dle mého názoru náleží a odpovídá potenciálu, který v ní já osobně zcela jasně vidím.

Jak vidím naši fakultu

Je nezpochybnitelným faktem, že naše fakulta patří počtem studentů a velikostí rozpočtu k nejmenším fakultám naší univerzity. Tato skutečnost je výsledkem celé řady faktorů jak vnitřních, tak i vnějších, které v uplynulých letech vedly k postupnému poklesu studentů o desítky procent.

Za současného setrvalého poklesu počtu studentů (který se v posledních dvou letech stabilizoval) došlo na naší fakultě (z celé řady příčin) k navýšení počtu studijních programů. Tato skutečnost s sebou přinesla paradoxní situaci, kdy akademický pracovník nezřídka přednáší (v kombinovaných studijních programech spojených s individuální formou studia) skupině pouze několika studentů.

Jednu z příčin poklesu zájmu o studium na naší fakultě (kromě demografického vývoje) shledávám v absenci bližšího vztahu se středními školami (zejména průmyslovými) a průmyslovými podniky v našem regionu. Komunikace a budování vzájemných vazeb se v této oblasti omezilo pouze na několik málo subjektů. Výsledkem toho je také obecně nižší povědomí o naší fakultě v rámci regionu, čehož využívají univerzity z jiných krajů a úspěšněji „loví v našich vodách“.

Výše uvedené nedostatky, které vidím v současné době na naší fakultě, jsou ve velkém kontrastu k potenciálu, kterým dle mého názoru fakulta disponuje. V uplynulých letech se podařilo pro fakultu vybudovat prostory, které jsou zcela konkurenceschopné a mnohdy převyšují fakulty našeho rozsahu a zaměření. Vybudované prostory se zároveň podařilo vybavit moderním přístrojovým vybavením s velkým potenciálem nejen pro oblast vědy, výzkumu a výuky našich studentů, ale také jako vhodný nástroj popularizace technických oborů směrem k vnějšímu světu. V oblasti lidských zdrojů naše fakulta disponuje množstvím kvalitních a schopných vědeckých ale i technicko-hospodářských pracovníků majících zájem přispět k rozvoji této instituce.

První část života naší instituce po založení Ústavu techniky a řízení výroby, který se následně transformoval do Fakulty výrobních technologií a managementu bylo obdobím vzniku a postupného růstu – budování vazeb s okolním světem, vytvoření trojice studijních programů (v bakalářském, magisterském a doktorském stupni) postupný vznik základní infrastruktury.

Druhé období v životě naší fakulty bylo charakterizováno infrastrukturním rozvojem ve smyslu budování nových prostor a budov, nákupem vybavení a přístrojů a výrazným rozšířením nabídky studijních programů.

Období, které je v tuto chvíli před námi by bylo možno charakterizovat jako období stabilizace. 25 let od založení Ústavu techniky a řízení výroby je dostatečnou dobou pro to podívat se do minulosti a provést revizi toho, co bylo pro fungování naší fakulty pozitivem a jaké aktivity je možno s odstupem času hodnotit jako nadbytečné či kontraproduktivní. Následující čtyřleté období v životě naší fakulty vnímám jako období, jehož primární náplní bude vytvořit stabilní podmínky fungování naší fakulty zohledňující její potenciál stejně tak jako nedostatky.

Vize rozvoje fakulty na období 2023 – 2027

Jak již bylo popsáno, nadcházející funkční období děkana naší fakulty vidím jako období stabilizační, z čehož vychází i základní orientace aktivit realizovaných v nadcházejícím období, jejichž základním úkolem je vytvořit podmínky pro stabilizované fungování naší fakulty a zároveň položit základ dalšího směřování naší fakulty.

Jako klíčová témata pro rozvoj naší fakulty v období od října 2023 do října 2027 shledávám:

- 1) Obnovení a vytvoření komunikačních kanálů mezi naší fakultou a středními školami, průmyslovými podniky a institucemi v našem regionu.
- 2) Navýšením počtu studentů zajistit navýšení podílu ukazatele A na rozpočtu naší fakulty a s tím související zvýšení stability rozpočtu.
- 3) Navýšení počtu výstupů vědecké a tvůrčí činnosti uznatelných v rámci výkonové složky rozpočtu naší fakulty (ukazatel K).
- 4) Optimalizace obsahu a rozsahu výuky v rámci reakreditovaných studijních programů.
- 5) Realizace projektu vybudování Green Energy Technologies (GET) centra a aktivit s tímto projektem spojených.
- 6) Vytvoření podmínek pro možnost akreditace doktorského studijního programu se zaměřením na oblast energetiky.
- 7) Zvýšení povědomí o naší fakultě v směru k širší veřejnosti a institucím fungujícím v našem regionu ale i mimo něj.

Vzdělávání

Základní cíl v oblasti vzdělávání v mém funkčním období sledávám v navýšení počtu studentů za současných cca 520 na úroveň 650 až 700 studentů. Tento nárůst není možno realizovat skokovým navýšením, ale postupným nárůstem v nadcházejícím čtyřletém období. Základním předpokladem dosažení tohoto cíle je zejména zintenzivnění komunikace se středními školami v našem regionu a dále také se zaměstnavateli (nejen z řad průmyslových podniků, ale také státních institucí), kteří jsou potencionálním zdrojem studentů v kombinované formě studia. Současně s navýšením počtu studentů v prvním ročníku je také nutno zajistit nárůst procentního podílu průchodnosti studií (avšak nikoliv za cenu poklesu kvality našich absolventů).

Dalším úkolem z oblasti vzdělávání, který je v nadcházejícím období před námi je úspěšná akreditace dvojice profesně zaměřených studijních programů: Průmyslová energetika (Bc.) a Management kvality a procesní inženýrství (NMgr.). Kromě úspěšné akreditace je nutno oba studijní programy koncipovat tak, aby se nestaly konkurencí pro stávající studijní programy a svou náplní a zaměřením se naopak staly zdrojem nových studentů.

V procesu reakreditace stávajících studijních programů, ke které v nadcházejícím období dojde je nutné provést revizi stávajících studijních oborů spojenou s racionalizací náplně a rozsahu výuky v jednotlivých oborech – individuálně optimalizovat jednotlivé studijní programy, ale také soubor studijních programů jako celek. Změny v reakreditovaných studijních oborech by měly kromě hospodárnosti vynaložených prostředků na jejich realizaci reflektovat také aktuální trendy vývoje v daném oboru a stav vývoje oborů a výuky na středních školách odkud naši studenti přicházejí.

Věda a výzkum

Klíčovým projektem z pohledu fungování a života fakulty nejen pro následující čtyřleté období, který nás v nadcházejícím období čeká je projekt GET centra. V rámci tohoto projektu dojde k vybudování laboratorního komplexu v objektu Za Válcovnou a zároveň k zapojení řady našich zaměstnanců ve všech oblastech výzkumu, který je naší fakultou realizován – energetika, materiály, technologie. Úkolem pro vedení naší fakulty a management projektu v nadcházejícím období je zajistit chod činností v rámci projektu vedoucí k naplnění stanovených cílů, tak aby projekt sám o sobě vytvořil podmínky pro fungování fakulty nejen v jeho průběhu, ale položil základ pro fungování a směřování fakulty i po jeho realizaci.

Kromě projektu GET centra realizovaného v rámci Fondu spravedlivé transformace je nutné podílet se a vytvářet projekty menšího rozsahu na základě výzev MPO, TAČŘ a GAČR, atd. jejichž realizace je základem nejen profesního růstu akademických pracovníků ale také nezbytným předpokladem úspěšné akreditace/reakreditace studijních programů, který zároveň spoluvytváří výkonovou složku rozpočtu naší fakulty.

Projektové výzvy s jejichž realizací máme na naší fakultě již zkušenost by bylo vhodné rozšířit i o další uvažované oblasti projektové činnosti jako jsou projekt Ministerstva místního rozvoje, Krajské projekty, projekty Ministerstva pro místní rozvoj, atd. Velký potenciál sledávám ve spolupráci na projektech s dalšími fakultami naší univerzity nejen s těmi, kde tato spolupráce již funguje (PřF, FŽP, FSE), ale i s ostatními součástmi naší univerzity (např. FZS, PF, FUD).

Další změnou, která nás v nadcházejícím období čeká a o jejímž charakteru toho v tuto chvíli stále mnoho nevíme, je plánována změna Vysokoškolského zákona ve vztahu k postavení studentů doktorských studijních programů v rámci fungování fakult, respektive univerzit. Je zásadní

v nadcházejícím období velmi bedlivě sledovat podobu plánovaných změn a operativně připravovat jejich implementaci do života a fungování naší fakulty.

Vnější vztahy

Aktivity realizované v rámci vnějších vztahů je možno rozdělit do několika kategorie na základě charakteru komunikace, který je v rámci dané kategorie nutno nastavit a udržovat:

- 1) Střední školy – v této oblasti je nutno obnovit komunikaci na úrovni nejen mezi děkanem a řediteli středních škol, ale také na úrovni mezi učiteli středních škol a našimi akademickými pracovníky. Je nutno navázat a udržovat aktivní spolupráci se středními školami v našem regionu. Vztah mezi naší fakultou a střední školou nemůže být postaven pouze na vyvěšení cedule s logem naší fakulty na fasádě spolupracující střední školy. Náplní vzájemné spolupráce by měla být účast v porotách studentských olympiád, realizace exkurzí a tematicky zaměřených odborných akcí, odborné semináře pro učitele středních škol atp. Provázanost mezi středními školami a fakultou musí být realizována s daleko vyšší intenzitou, než je tomu v současnosti tak, aby se naše aktivity ve vztahu ke středním školám staly uvěřitelnými a důvěryhodnými.
- 2) Průmyslové podniky – ve vztahu k průmyslovým podnikům v našem regionu, ale i mimo něj musí hrát naše fakulta aktivnější roli. Tyto subjekty jsou pro nás nejen potencionálním zdrojem studentů (zejména kombinované formy studia), ale také partnery pro realizaci výzkumu a vývoje (prostřednictvím nejrůznějších projektových výzev a voucherů) a v oblasti operativních analýz a při řešení výrobních problémů (prostřednictvím Vědecko-technického parku). I v této oblasti je na místě hrát aktivní roli a z pozice děkana je mým úmyslem aktivně vstoupit do jednání a setkávání se se zástupci průmyslových podniků.
- 3) Státní instituce – Ústecký kraj jako zřizovatel středních škol se musí pro fakultu stát přirozeným partnerem v jednáních pro vytvoření optimálních podmínek pro přechod absolventů středních škol (zejména technického zaměření ale nejen jich) na naši fakultu. Naším společným zájmem je v našem kraji udržet technicky vzdělané odborníky, což je základním předpokladem jeho rozvoje a je zcela přirozené na základě tohoto společného zájmu na nejrůznějších aktivitách spolupracovat. I v této pozici vidím děkana jako prvotního hybatele pro navázání aktivní spolupráce nejen prostřednictvím krajských radních. Kromě Ústeckého kraje by měl být do budoucna i Karlovarský kraj naší oblastí zájmu a zahájení komunikace se zástupci kraje je nezbytným předpokladem budoucí spolupráce. Kromě reprezentace krajů by měla fakulta dle mého názoru hrát aktivní roli v komunikaci s dalšími institucemi jako je Hospodářská a sociální rady ústeckého kraje, zástupci místních samospráv, atd.

Zároveň bych byl velmi rád, kdyby se během mého funkčního období podařilo otevřít další komunikační kanál s vnějším světem a to směrem k našim absolventům. Množství našich absolventů pracuje ve významných pozicích napříč celou naší zemí ale i v zahraničí a považuji za velmi důležité zapojit je do života naší fakulty.

Třetí role

Jsem přesvědčen o tom, že neopomenutelným úkolem každé univerzity a tím pádem i fakulty je spoluutvářet region, ve kterém se nachází. Fakultu stejně jako univerzitu vidím jako otevřenou instituci, která nejen svou vzdělávací činností a realizovanými výzkumnými aktivitami musí přispívat k rozvoji Ústeckého kraje a zvyšování kvality života jeho obyvatel.

V této oblasti vidím naši nezastupitelnou roli jako instituce šířící povědomí a popularizující technické obory na nejrůznějších typech akcí v rámci našeho regionu, což v konečném důsledku povede ke zvýšení povědomí o naší fakultě jako celku.

Prostor pro spolupráci v této oblasti vidím ve společných aktivitách např. s Národním památkovým ústavem, Archivem města Ústí nad Labem a Muzeem města Ústí nad Labem. Při jednáních se zástupci těchto institucí jsem cítil velký zájem o zapojení naší fakulty do pořádání společných akcí a z dlouhodobého hlediska i do vytváření společných projektů jako je např. vytvoření stezek technických zajímavostí v rámci města Ústí nad Labem ale i celého Ústeckého kraje.

Zároveň další roli naší fakulty vidím v přispění k transformaci Ústeckého kraje jako energetického srdce naší země. Obsahem činností, které naše fakulta v nejbližším období rozvine nejen v rámci GET centra by mělo být aktivně se podílet na transformaci energetické koncepce našeho kraje a role pracovníků naší fakulty je v tomto procesu nezastupitelná.

Závěrem

Naše fakulta za uplynulých 25 let své činnosti prokázala, že má v rámci univerzity i regionu své nezastupitelné místo jako vzdělávací a vědecko-výzkumná instituce. V případě, že dostanu příležitost, být v nadcházejících čtyřech letech jejím děkanem budu se všemi silami snažit o to, aby Fakulta strojního inženýrství vzkvétala a plnila svou funkci ve všech aspektech činností, které jí formálně i neformálně náleží. Fakultu neutvářejí pouze její budovy, přístroje a zařízení, ale jsou to zejména lidé – zaměstnanci a studenti, kteří jí propůjčují její charakter a důvěryhodnost a v konečném důsledku i její hodnotu.

Z pozice své funkce se budu vždy zasazovat o to, aby byla naše fakulta prostorem, kde mají naši pracovníci a naši studenti důstojné podmínky pro rozvoj svých schopností a dovedností tak, aby naše fakulta byla schopna fungovat v podmínkách velmi dynamicky se měnícího okolního světa i za mnoho dalších čtvrtstoletí.

V Ústí nad Labem, dne 24. března 2023

doc. Ing. Jaromír Cais, Ph.D.